

Tussentijds activiteitenverslag 2025

Vooraf.

In 2024 veranderde de regeling voor cultuursubsidies in de gemeente Enschede. In dat jaar werd de Subsidieverordening cultuur Enschede 2025 van kracht. Die veranderde regelgeving is ook van invloed op de subsidierelatie tussen de SLME en de gemeente Enschede.

Tot en met 2024 was het nog zo dat de SLME jaarlijks subsidie aanvroeg (en toegekend kreeg) voor haar activiteiten en evenementen. Hiervan moest vervolgens ook jaarlijks verantwoording worden afgelegd middels een activiteitenverslag, gevoegd bij de aanvraag tot vaststelling.

Vanaf het subsidiejaar 2025 valt de SLME echter onder de regeling “Vierjarensubsidie klein” van de nieuwe subsidieverordening. Deze regeling houdt onder meer in dat de subsidieaanvraag een termijn van 4 jaar moet bestrijken en dat bij toekenning van subsidie pas na afloop van de volledige subsidieperiode (van 4 jaar) verantwoording moet worden afgelegd middels een aanvraag tot vaststelling (vergezeld van o.a. een activiteitenverslag). Wel zijn de subsidieontvangers verplicht om jaarlijks (telkens voor 1 september) monitoringsverslagen aan de gemeente over te leggen.

De SLME diende een subsidieaanvraag in, gebaseerd op de bovengenoemde regeling “Vierjarensubsidie klein”. Bij beschikking d.d. 20 december 2024 honoreerde de gemeente Enschede deze aanvraag met de toekenning van een subsidie van € 97.000,00, voor de uitvoering van een meerjarig activiteitenprogramma in de jaren 2025-2028.

In beginsel zou de SLME nu dus pas in het eerste kwartaal van 2029 (dus na afloop van de volledige subsidieperiode) definitief verantwoording hoeven af te leggen omtrent de besteding van deze subsidie. Tijdens het in september 2025 gevoerde (eerste) monitoringsgesprek heeft het SLME-bestuur echter toegezegd telkens na afloop van een subsidiejaar een tussentijds activiteitenverslag aan de gemeente te zullen verstrekken.

Dit tussentijdse verslag betreft het subsidiejaar 2025.

1^e helft 2025: zie Monitoringsverslag d.d. 18 september 2025.

De activiteiten en evenementen die de SLME in de eerste helft van 2025 organiseerde zijn al uitvoerig beschreven in het monitoringsverslag d.d. 18 september 2025, dat op 2 oktober 2025 is besproken met twee medewerkers van de gemeente Enschede. Korthedshalve wordt naar dit verslag verwezen.

Daarnaast en daarna organiseerde de SLME nog enkele andere activiteiten, die hierna beschreven worden.

Interview met thrillerschrijver Mathijs Deen.

Het Nederlandse taalgebied is niet bepaald rijk gezegend met thrillerauteurs die succesvol kunnen wedijveren met de vloedgolf van (vooral) Scandinavische en Angelsaksische vakbroeders.

Nederlandstalige thrillers en detectives verschijnen er genoeg, dat wel, maar kwalitatief delven zij vaak het onderspit tegenover hun buitenlandse collega's.

Mathijs Deen kan zich wél succesvol meten met de buitenlandse concurrentie. Zijn waddenthillers hebben in korte tijd naam gemaakt in het vaderlandse thriller-landschap. Hoog tijd om hem eens uit

te nodigen voor een schrijversinterview, dacht de SLME. Daarbij natuurlijk ook “getriggerd” door de wetenschap dat Deen opgroeide in Boekelo!

Op 21 september 2025 liet Mathijs Deen zich interviewen door Theo Hakkert, voormalig columnist en recensent van TCTubantia. Het leverde een boeiend en informatief gesprek op, dat royaal inzicht bood in de ontstaansgeschiedenis van de thrillers van Deen (overigens ook een gerenommeerd documentairemaker). Leuke bijkomstigheid: via enkele vragen en opmerkingen uit het publiek kwamen nog een aantal grappige anekdotes uit de Twentse jeugd van Deen ter sprake!

Plaats van handeling was deze keer Stoet, het “huis-restaurant” van de bibliotheek Enschede. Ongeveer 30 bezoekers gaven acte de présence.

Kinderboekenweek.

De SLME koos ervoor om in 2025 niet zelf activiteiten te organiseren. Deze keuze werd mede ingegeven door de stortvloed aan Kinderboekenweek-gerelateerde activiteiten en evenementen, die in de stad werden georganiseerd.

Wel werd met financiële steun van de SLME een kindervoorstelling georganiseerd in theater Prismare.

Wisseling gedichten Wilminkplein.

De gedichten op de zuilen op het Wilminkplein worden jaarlijks verversd. Ook in 2025 gebeurde dat. Deze manifestatie vond plaats in de wintertuin van de Wonne. De SLME leverde een financiële bijdrage aan deze manifestatie, waarop werk werd voorgedragen door stadsdichter Vera Boertien, haar junior-collega Bente Blaak en de dichters Moes Wagenaar, Jos Eertink en Wouter Munsterman. Laatstgenoemde leverde, evenals Tim de Man, ook een muzikale bijdrage. Ongeveer 20 belangstellenden woonden deze middag bij.

Museumnacht.

De SLME maakt het jaarlijks tijdens de Museumnacht (financieel) mogelijk dat op diverse locaties wordt opgetreden door dichters en/of auteurs. Dat was ook in 2025 het geval, in de vorm van een poëzie-avond in Het Paradijs in Enschede. Meerdere dichters droegen daar hun werk voor, waaronder ook weer Vera Boertien en – als openingsact – Bente Blaak. Spoken word-kunstenares Roos Blufpand sloot de avond af.

Drienerwolde-lezing.

De jaarlijkse Drienerwolde-lezing – altijd een lezing over een literair onderwerp, door een auteur, een wetenschapper, een biograaf of iemand anders die literair betrokken is – was in 2025 wel heel speciaal! Ter gelegenheid van het 700-jarig bestaan van de stad Enschede was de lezing namelijk gewijd aan “700 jaar literatuur in Enschede”.

Neerlandicus en (gepensioneerd) docent Nederlands Gijs Ornée – tevens bestuurslid van de SLME – had zich vol overgave gestort op de literaire geschiedenis van Enschede, met als resultaat een boeiende en amusante tekst die hij op 23 november 2025 presenteerde aan een geïnteresseerd auditorium van ongeveer 35 mensen, in de Museumfabriek. Burgemeester Bleker van Enschede was ook aanwezig, en nam het eerste exemplaar van de gedrukte versie van de lezing in ontvangst (zie foto hieronder).

Interview met Peter Buwalda.

Met “Bonita Avenue” maakte Peter Buwalda in 2010 een daverende entree in de Nederlandse letteren. Dat boek speelt zich voor een groot deel af in Enschede.

De opvolger, “Otmars zonen”, liet negen jaar op zich wachten, maar werd evenzeer positief ontvangen. Het was het eerste deel van een trilogie, zo beloofde Buwalda.

Dat hij een auteur “van de lange adem” is, moge blijken uit het feit dat deel 2 van dit toegezegde drieluik pas in 2025 aan de lezer werd gepresenteerd. De verschijning van dit boek, “De Jaknikker” getiteld, was voor de SLME aanleiding om Buwalda te benaderen voor een interview-sessie. Dat bleek niet eenvoudig te zijn maar toch lukte het om hem op 30 november 2025 op het podium van theater Concordia te laten opdraven, alwaar hij grondig werd bevraagd door interviewer Lotje IJzermans (o.a. bekend als presentator van het televisieprogramma VPRO Boeken en de radio-interviews uit Nooit meer slapen).

Voor een publiek van ruim 50 mensen ontwikkelde zich een ruim 2 uur durend, uiterst boeiend en soms diepgravend gesprek over de totstandkoming van De Jaknikker, de plaats van het boek binnen de trilogie, de ontwikkeling en positionering van de hoofdpersonages, etc. etc.

Uit de reacties na afloop werd duidelijk dat het voor menige Buwalda-fan – en dat zijn er vele – een middag was om nooit te vergeten!

Samenwerking met andere instellingen/verenigingen.

Ook in 2025 is de SLME doorgegaan met (het zoeken van) de samenwerking met andere entiteiten, die zich in Enschede bezighouden met het organiseren van literaire activiteiten.

De samenwerking met de bibliotheek spreekt daarbij voor zich. Niet alleen is de directeur van de bibliotheek de voorzitter van de stichting, bij het organiseren van haar activiteiten en evenementen maakt de SLME ook veelvuldig gebruik van de mogelijkheden die de bibliotheek biedt op het gebied van marketing en publiciteit.

Ook tussen de DIE-dichters en de SLME bestaan nauwe banden. De voorheen zelfstandige stichting DIE-dichters is opgeheven, en haar activiteiten zijn ondergebracht bij de SLME. Daarmee is ook de subsidie die de DIE-dichters voorheen ontvingen, met ingang van 2025 toegekend aan de SLME. De groep dichters wordt op dit moment binnen het SLME-bestuur vertegenwoordigd door Stefanie van Tuinen en stadsdichter Vera Boertien.

Voor haar activiteiten zoekt de SLME ook voortdurend naar verschillende locaties in Enschede. Daardoor is vruchtbare samenwerking ontstaan met o.a. het Rijksmuseum Twenthe (inclusief de Museumfabriek), Podium Metropool, theater Concordia, Stichting KunstenLandschap, etc.

De SLME is zich er terdege van bewust dat een drastische verjonging van haar publiek dringend gewenst is. Dat is – zeker gezien de teruglopende belangstelling voor (Nederlandse) literatuur onder jongeren – geen eenvoudige opgave. Inmiddels zijn gesprekken gaande met de belletrie-vereniging en de afdeling Cultuur van de Universiteit Twente, met als doel om te komen tot gezamenlijke activiteiten (bijvoorbeeld gesprekken met – mogelijk ook Engelstalige - schrijvers die op dit moment populair zijn onder het jongere lezerspubliek).

Naleving van de gedragscodes voor de culturele sector.

De culturele sector kent een drietal gedragscodes: de Governance Code Cultuur, de Fair Practice Code en de Code Diversiteit & Inclusie.

Die codes zijn geschreven voor een gezonde cultuursector, waarbij we ons wel moeten realiseren dat deze codes zich vooral richten op professionele culturele instellingen.

De SLME is echter een vrijwilligersorganisatie, bestaande uit mensen die geheel in hun eigen vrije tijd en zonder dat daar enige vergoeding tegenover staat probeert om de belangstelling voor literatuur onder de inwoners van Enschede aan te wakkeren (voorwaar geen eenvoudige opgave, overigens....).

Daarmee is niet gezegd dat de SLME zich niet gebonden acht aan de genoemde codes. Met de betrekkelijkheid daarvan moet hier echter wel rekening worden gehouden.

Zo kent de SLME uitsluitend een bestuur, dat niet alleen “bestuurt” maar ook eigenhandig (en soms met – onbetaalde – hulp van anderen) activiteiten organiseert en uitvoert, conform haar statutaire doelstellingen. Een raad van toezicht of een directie kent de SLME niet. Wel wordt periodiek verantwoording afgelegd aan de voornaamste financier van de SLME, namelijk de subsidieverstrekker gemeente Enschede. Tot zover de toepasselijkheid van de Governance Code Cultuur.

Bij de organisatie van haar activiteiten behandelt de SLME iedereen die zij betreft bij haar plannen gelijkwaardig. Schrijvers, literatoren, interviewers, moderators, etc.: allemaal worden zij gewaardeerd en gerespecteerd naar hun capaciteiten en prestaties. Zo mogelijk streeft de SLME naar de presentatie van nieuwe ontwikkelingen op literair gebied, zonder aanzien des persoons. Hiermee hoopt de SLME te voldoen aan de eisen van de Code Diversiteit & Inclusie.

De SLME betaalt degenen die zij benadert voor haar activiteiten uiteraard een marktconforme vergoeding. Daartoe maakt de SLME doorgaans gebruik van professionele instanties zoals de Schrijverscentrale en uitgevers. De SLME meent hiermee de eisen van de Fair Practice Code na te leven.

Financieel.

Nog aanvullen!!!

De SLME is zich er terdege van bewust dat zij haar activiteiten uitsluitend kan organiseren en aanbieden door de subsidie van de gemeente Enschede. Over de besteding van die subsidie legt de SLME zorgvuldig verantwoording af op de daartoe aangewezen momenten.

Voor 2025 wordt daarvoor verwezen naar de bijgevoegde balans en resultatenrekening.

Hierbij zij opgemerkt dat het interview met auteur Peter Buwalda niet was begroot voor 2025 (we gingen ervan uit dat hij op z'n vroegst pas begin 2026 beschikbaar zou zijn). We hebben gemeend hiervoor gelden te kunnen aanwenden die vrij vielen doordat andere activiteiten (o.a. de Proeftuin Poëzie) geen doorgang vonden.

Daarnaast beseft het bestuur dat het raadzaam is om te zoeken naar andere financieringsbronnen. De mogelijkheden daartoe zijn niet echt dikgezaaid. Het verhogen van de toegangsprijzen voor de activiteiten is een optie, maar wel een optie met zeer beperkte mogelijkheden. De ervaring in den lande leert namelijk dat de gemiddelde literatuur-liefhebber niet "de hoofdprijs" gaat betalen voor een lezing van of een interview met een auteur. Ticketprijzen van boven de € 15,00 zijn naar verwachting meteen van (negatieve) invloed op de kaartverkoop, zelfs als het gerenommeerde schrijvers betreft. Desalniettemin gaat de SLME de komende jaren wel kritisch kijken naar de ticketprijzen.

De SLME zoekt het daarnaast ook vaak in andere mogelijkheden, bijvoorbeeld door afspraken te maken met locatiehouders (leidend tot het gratis, dan wel tegen zeer geringe vergoeding beschikbaar stellen van zalen en podia).

Bestuur

In 2025 was het bestuur als volgt samengesteld:

Voorzitter: Jan Hoogenberg (directeur bibliotheek Enschede)

Secretariaat: Marga Koelen en Jelle Bakker (beiden op persoonlijke titel)

Penningmeester: Marcel Bok (beleidsmedewerker bibliotheek Enschede)

Overige leden: Gijs Ornée (onderwijs), Martin Olde Benneker (boekhandel Broekhuis), Stéfanie van Tuinen (DIE), Vera Boertien (DIE, tevens stadsdichter) en Annelien Dam (op persoonlijke titel).

Heather-Rose Nauta (medewerker marketing en publiciteit bibliotheek) ondersteunt het bestuur.

Februari 2026, Jelle Bakker.